

## KARTA MODUŁU KSZTAŁCENIA

| Informacje ogólne                                                                                      |                 |                              |           |              |           |                    |                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------------------------------|-----------|--------------|-----------|--------------------|-------------------|
| PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA IM. WITELONA W LEGNICY<br>WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU I KULTURZE FIZYCZNEJ |                 |                              |           |              |           |                    |                   |
| Kierunek studiów:                                                                                      | Fizjoterapia    |                              |           |              |           |                    |                   |
| Profil studiów:                                                                                        | Praktyczny      |                              |           |              |           |                    |                   |
| Forma studiów:                                                                                         | Stacjonarne     |                              |           |              |           |                    |                   |
| Nazwa modułu:                                                                                          | Masaż leczniczy |                              |           |              |           |                    |                   |
| Kod modułu kształcenia:                                                                                | MK_MF039        |                              |           |              |           |                    |                   |
| Rodzaj modułu kształcenia:                                                                             | Obowiązkowy     |                              |           |              |           |                    |                   |
| Rok studiów                                                                                            | 1               | Forma zajęć i liczba godzin: |           |              |           |                    |                   |
| Semestr                                                                                                | 2               | Wykłady                      | Ćwiczenia | Laboratorium | Seminaria | Zajęcia praktyczne | Praktyka zawodowa |
| Liczba punktów ECTS:                                                                                   | 2               | 20                           |           |              |           | 30                 |                   |
| Forma zaliczenia                                                                                       | Egzamin         |                              |           |              |           |                    |                   |

### Autor programu:

mgr Monika Kamieniecka

### Cele kształcenia:

1. Opanowanie teoretycznych podstaw masażu leczniczego oraz technik badania narządu ruchu.
2. Opanowanie umiejętności praktycznych wykonywania masażu w różnych jednostkach chorobowych.

### Wymagania wstępne:

Podstawowa znajomość anatomii i fizjologii człowieka.

### Efekty kształcenia:

#### Wiedza:

EK1: Zna fizyczne, chemiczne i biologiczne podstawy nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, a także aktualne kierunki rozwoju teoretycznych podstaw tych nauk.

EK2: Wskazuje zagrożenia dla organizmu, mogące powstać pod wpływem niewłaściwego oddziaływania na organizm bodźców fizykalnych, zna przeciwwskazania do stosowania zabiegów i ćwiczeń fizjoterapeutycznych.

EK3: Posiada wiedzę w zakresie teorii i metodyki fizjoterapii, niezbędną do wykonywania masażu w różnych zaburzeniach czynnościowych narządu ruchu i chorobach wewnętrznych.

EK4: Zna terminologię i posiada podstawową wiedzę z zakresu nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej w zakresie właściwym dla kierunku fizjoterapia.

#### Umiejętności:

EK5: Wykazuje i rozwija sprawność ruchową i posiada umiejętności manualne pozwalające na poprawne demonstrowanie i przeprowadzanie czynności związanych z wykonywaniem zawodu fizjoterapeuty.

EK6: Wykorzystuje wiedzę z zakresu budowy anatomicznej i funkcjonalnej poszczególnych narządów i układów organizmu dla realizacji procesu usprawniania.

EK7: Wykonuje zabiegi z zakresu masażu planuje i realizuje działania fizjoterapeutyczne.

Kompetencje społeczne:

EK8: Wykazuje potrzebę podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych, posiada nawyk i umiejętność ustawicznego pogłębiania wiedzy teoretycznej i doskonalenia umiejętności praktycznych.

EK9: Realizuje zadania w sposób zapewniający bezpieczeństwo własne i otoczenia, w tym przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przeciwpożarowych.

EK10: Potrafi wykorzystać i promować standardy międzynarodowe dotyczące fizjoterapii.

**Treści kształcenia:**

**Wykłady:**

| Kod | Tematyka zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Liczba godzin |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| W1  | Zapoznanie z treściami programu nauczania. Podanie obowiązującej literatury. Podstawy naukowe, nazewnictwo i systematyka. Rys historyczny, cechy psychosomatyczne masaży.                                                                                                                                                | 2             |
| W2  | Propedeutyka masażu - sprężyste odkształcanie różnych struktur i ich biologiczne podstawy. Metabolizm informacyjny. Właściwości sprężystego odkształcania (stymulacyjne, adaptacyjne i kompensacyjne).                                                                                                                   | 2             |
| W3  | Gabinet masażu, dokumentacja. Rodzaje masażu, metody i formy masażu. Omówienie poszczególnych technik masażu - głaskanie, rozcieranie, ugniatanie, oklepywanie, wibracja, roztrząsanie – wpływ na organizm człowieka. Omówienie wskazań i przeciwwskazań do stosowania masażu.                                           | 2             |
| W4  | Masaż klasyczny – zasady i metodyka wykonania. Wyposażenie pracowni masażu. Wpływ masażu klasycznego na tkanki: tkanka łączna, mięśniowa i skóra. Wpływ masażu na poszczególne układy: układ nerwowy, krążenia, oddechowy, pokarmowy, moczowo – płciowy i wewnętrzny. Masaż klasyczny w różnych jednostkach chorobowych. | 4             |
| W5  | Inne rodzaje masażu (segmentarny, centryfugalny, izometryczny, okostnowy, aparaturowy). Masaż w środowisku wodnym, masaż przyrządowy. Masaż pneumatyczny.                                                                                                                                                                | 3             |
| W8  | Masaż w wybranych jednostkach chorobowych (choroby reumatyczne, zwyrodnieniowe stawów, urazy, wady postawy i kończyn dolnych).                                                                                                                                                                                           | 2             |
| W9  | Masaż w wybranych jednostkach chorobowych (choroby układu oddechowego, serca i naczyń krwionośnych, moczowego i pokarmowego).                                                                                                                                                                                            | 2             |

|     |                                                                                                             |   |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| W10 | Masaż w wybranych jednostkach chorobowych (choroby neurologiczne, ciąża i połów, masaż dziecka). Automasaż. | 3 |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|

#### Zajęcia praktyczne:

| Kod  | Tematyka zajęć                                                                                                                                                                                                                                               | Liczba godzin |
|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| ZP1  | Zajęcia organizacyjno-wprowadzające. Zapoznanie studentów z problematyką przedmiotu oraz kryteriami zaliczenia. Przedstawienie organizacji pracy masażyisty i zapoznanie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy BHP. Nauka podstawowych technik masażu. | 2             |
| ZP2  | Masaż klasyczny palców, stawu nadgarstkowego, przedramienia. Masaż klasyczny stawu łokciowego, ramienia. Masaż klasyczny obręczy barkowej. Masaż klasyczny kończyny górnej jako całość.                                                                      | 4             |
| ZP4  | Masaż klasyczny stopy, stawu skokowego, ścięgna Achillesa, podudzia. Masaż klasyczny stawu kolanowego, uda, stawu biodrowego. Masaż klasyczny kończyny dolnej jako całość przy kolanie zgiętym i wyprostowanym.                                              | 4             |
| ZP5  | Masaż klasyczny pośladków. Masaż klasyczny grzbietu.                                                                                                                                                                                                         | 4             |
| ZP9  | Masaż klasyczny karku. Masaż klasyczny mięśnia mostkowo-obojędkowo-sutkowego z tylną częścią kręgosłupa szyjnego.                                                                                                                                            | 2             |
| ZP10 | Masaż klasyczny klatki piersiowej na boku i na plecach. Masaż klasyczny powłok brzusznych.                                                                                                                                                                   | 4             |
| ZP12 | Masaż klasyczny i uciskowy twarzy. Masaż klasyczny głowy.                                                                                                                                                                                                    | 2             |
| ZP13 | Masaż klasyczny całego ciała.                                                                                                                                                                                                                                | 2             |
| ZP14 | Ocena stanu pacjenta dla potrzeb masażu leczniczego - wywiad oraz ocena postawy ciała. Ocena zmian morfologicznych skóry dla potrzeb masażu oraz ocena palpacyjna napięcia i tkiwości tkanek.                                                                | 2             |
| ZP16 | Metodyka masażu leczniczego w zespołach bólowych kręgosłupa, w zespole bolesnego barku, w stanach pourazowych narządu ruchu, w stanach przeciążeniowych narządu ruchu, w wadach postawy, w rwie kulszowej, w zaburzeniach czucia                             | 4             |

|  |                                                     |  |
|--|-----------------------------------------------------|--|
|  | powierzchniowego, w zaburzeniach czucia głębokiego. |  |
|--|-----------------------------------------------------|--|

#### Metody kształcenia:

1. Wykład informacyjny.
2. Ćwiczenia praktyczne.
3. Pokaz, praca ze współwiczącym.

#### Całkowity nakład pracy studenta:

|                                                                                                                             |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Godziny kontaktowe (wykład, ćwiczenia, seminarium, projekt, zajęcia praktyczne, konsultacje, obecność na egzaminie itd.)    | 50        |
| Przygotowanie się do zajęć, w tym czytanie wskazanej literatury                                                             | 0         |
| Przygotowanie się do kolokwium                                                                                              | 0         |
| Przygotowanie się do egzaminu                                                                                               | 0         |
| Inne                                                                                                                        | 0         |
| <b>Razem</b>                                                                                                                | <b>50</b> |
| Liczba punktów ECTS dla modułu kształcenia                                                                                  | 2         |
| Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć praktycznych, laboratoryjnych, projektowych i praktyk zawodowych | 1         |

#### Weryfikacja osiągnięcia efektów kształcenia

| Z zakresu wiedzy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Efekty kształcenia do przedmiotu |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|
| Oceny :<br>51-60% prawidłowych odpowiedzi – 3,0<br>61-70% prawidłowych odpowiedzi – 3,5<br>71-80% prawidłowych odpowiedzi – 4,0<br>81-90% prawidłowych odpowiedzi – 4,5<br>91-100% prawidłowych odpowiedzi – 5,0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | EK1, EK2, EK3, EK4               |
| Z zakresu umiejętności                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Efekty kształcenia do przedmiotu |
| <b>Sprawdzian umiejętności i wiedzy:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• zaliczenie praktyczne (obserwacja wykonawstwa),</li> <li>• realizacja zleconego zadania,</li> </ul> <b>Kryteria ocen z zakresu umiejętności i wiedzy ocenianych przez prowadzącego:</b><br><b>5,0</b> – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, dobiera i wykonuje odpowiednią metodę z zakresu masażu leczniczego. Wykonuje zabieg w pełni samodzielnie, poprawnie technicznie i zgodnie z metodyką. Przestrzega zasad bezpieczeństwa oraz zasad etycznych w fizjoterapii. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje najwyższe oceny z treści programowych realizowanych w ramach przedmiotu.<br><b>4,5</b> – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, dobiera i wykonuje odpowiednią metodę z zakresu masażu leczniczego. Wykonuje zabieg samodzielnie, poprawnie technicznie i zgodnie z metodyką. Przestrzega zasad bezpieczeństwa oraz zasad etycznych w fizjoterapii. Uczęszcza na | EK5, EK6, EK7                    |

| <p>wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje 80% najwyższych oceny z treści programowych realizowanych w ramach przedmiotu.</p> <p><b>4,0</b> – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, dobiera i wykonuje odpowiednią metodę z zakresu masażu leczniczego. Wykonuje zabieg samodzielnie, poprawnie technicznie i zgodnie z metodyką, po drobnych wskazówkach nauczyciela. Przestrzega zasad bezpieczeństwa oraz zasad etycznych w fizjoterapii. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje 60% najwyższych oceny z treści programowych realizowanych w ramach przedmiotu.</p> <p><b>3,5</b> – student biernie uczestniczy w zajęciach, wykonuje zabiegi z zakresu masażu leczniczego, wymagające korekty ze strony prowadzącego. Wykonuje zabieg samodzielnie, poprawnie technicznie i zgodnie z metodyką, po licznych wskazówkach nauczyciela. Przestrzega zasad bezpieczeństwa oraz zasad etycznych w fizjoterapii. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje poprawne oceny z treści programowych realizowanych w ramach przedmiotu.</p> <p><b>3,0</b> – student biernie uczestniczy w zajęciach, wykonuje zabiegi z zakresu masażu leczniczego, wymagające korekty ze strony prowadzącego. Wykonuje zabiegi po wielu wskazówkach nauczyciela, popełniając liczne błędy. Przestrzega zasad bezpieczeństwa oraz zasad etycznych w fizjoterapii. Uczęszcza na zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje poprawne oceny z treści programowych realizowanych w ramach przedmiotu.</p> <p><b>2,0</b> – student biernie uczestniczy w zajęciach, proponowane zabiegi z zakresu masażu leczniczego są nieprawidłowe, większość wymaga korekty ze strony prowadzącego, pomimo licznych uwag nauczyciela popełnia rażące błędy w technice i/lub metodyce wykonania zabiegu, brak samodzielności w wykonaniu czynności fizjoterapeutycznych, nie przestrzega zasad bezpieczeństwa oraz zasad etycznych w fizjoterapii. Uczestniczy nieregularnie na zajęcia, nie jest do nich przygotowany i uzyskuje negatywne oceny z treści programowych realizowanych w ramach przedmiotu.</p> |                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|
| <b>Z zakresu kompetencji społecznych</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>Efekty kształcenia do przedmiotu</b> |
| <p><b>Kryteria ocen z zakresu kompetencji społecznych ocenianych przez prowadzącego, kolegów i pacjentów w formie przedłużonej obserwacji postaw i zachowań:</b></p> <p><b>5,0</b> – Jest otwarty, komunikatywny i wykazuje zrozumienie dla potrzeb osoby chorej. Angażuje się w każde powierzone zadanie, wykazuje wysoki poziom kreatywności. Jednocześnie bierze pod uwagę wszystkie opinie, posiada umiejętność współpracy z każdym uczestnikiem grupy. Potrafi pracować samodzielnie jak i w zespole z uwzględnieniem zasad etycznych fizjoterapii.</p> <p><b>4,5</b> – Jest otwarty, komunikatywny i wykazuje zrozumienie dla potrzeb osoby chorej. Angażuje się w każde powierzone zadanie, liczy się opiniami innych uczestników grupy, jest tolerancyjny, wykazuje wysoki poziom empatii, potrafi dokonać obiektywnej oceny innych osób oraz samooceny. Potrafi pracować samodzielnie jak i w zespole z uwzględnieniem zasad etycznych fizjoterapii.</p> <p><b>4,0</b> – Jest otwarty, komunikatywny i wykazuje zrozumienie dla potrzeb</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>EK8, EK9, EK10</p>                   |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>osoby chorej. W większości przypadków potrafi pracować samodzielnie jak i w zespole z uwzględnieniem zasad etycznych fizjoterapii. Angażuje się w powierzone zadania, właściwie organizuje pracę własną oraz potrafi pracować w grupie, okazuje szacunek pacjentom traktuje ich podmiotowo.</p> <p><b>3,5</b> – Prawie zawsze jest otwarty, komunikatywny i wykazuje zrozumienie dla potrzeb osoby chorej. Wykazuje zaangażowanie w powierzone zadania, stara się współpracować z grupą. W większości przypadków potrafi pracować samodzielnie jak i w zespole z uwzględnieniem zasad etycznych fizjoterapii.</p> <p><b>3,0</b> –W większości przypadków potrafi pracować samodzielnie jak i w zespole z uwzględnieniem zasad etycznych fizjoterapii, wykazuje zaangażowanie w powierzone zadania, usiłuje współpracować z grupą.</p> <p><b>2,0</b> –Nie wykazuje zrozumienia dla potrzeb osoby chorej, nie wykazuje zaangażowania w powierzone mu zadania, nie potrafi pracować samodzielnie jak i w zespole, nie uwzględnia zasad etycznych fizjoterapii.</p> |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

#### **Kryterium oceny efektów zajęć praktycznych:**

Ustalenie oceny końcowej z ćwiczeń odbędzie się na podstawie ocen częściowych otrzymanych przez studenta w czasie trwania zajęć i obecności na zajęciach. W przypadku nieobecności obowiązkowe jest odrobienie zajęć z inną grupą zgodnie z zasadami zaliczania przedmiotu. Ocena końcowa z ćwiczeń obliczana jest według wzoru 75% oceny umiejętności + 25% oceny kompetencji społecznych.

#### **Metody weryfikacji efektów kształcenia przedmiotu:**

##### **Ocena formująca:**

- egzamin pisemny w formie testu
- sprawdzian praktyczny
- aktywność podczas zajęć
- obserwacja zachowań

##### **Ocena podsumowująca:**

Średnia ważona ocen formujących

#### **Tabela odniesień dla modułu kształcenia**

| Efekt kształcenia | Odniesienie danego efektu do efektów kierunkowych | Cel kształcenia | Treści programowe | Metody kształcenia  | Metody weryfikacji efektów kształcenia |
|-------------------|---------------------------------------------------|-----------------|-------------------|---------------------|----------------------------------------|
| EK1               | K_W01                                             | Cel1            | W1-10             | Wykład informacyjny | Egzamin                                |
| EK2               | K_W11                                             | Cel1            | W1-10             | Wykład informacyjny | Egzamin                                |
| EK3               | K_W12                                             | Cel1            | W1-10             | Wykład informacyjny | Egzamin                                |
| EK4               | K_W33                                             | Cel1            | W1-10             | Wykład informacyjny | Egzamin                                |

|      |       |      |        |                                                  |                                                         |
|------|-------|------|--------|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| EK5  | K_U01 | Cel2 | ZP1-27 | Ćwiczenia praktyczne. Praca ze współwiczacy m.   | Aktywność podczas zajęć. Zaliczenie praktyczne na ocenę |
| EK6  | K_U03 | Cel2 | ZP1-27 | Ćwiczenia praktyczne. Pokaz.                     | Aktywność podczas zajęć.                                |
| EK7  | K_U08 | Cel2 | ZP1-27 | Ćwiczenia praktyczne. Praca ze współwiczający m. | Aktywność podczas zajęć. Zaliczenie praktyczne na ocenę |
| EK8  | K_K01 | Cel2 | ZP1-27 | Ćwiczenia praktyczne. Pokaz                      | Aktywność podczas zajęć. Zaliczenie praktyczne na ocenę |
| EK9  | K_K09 | Cel2 | ZP1-27 | Ćwiczenia praktyczne.                            | Aktywność podczas zajęć.                                |
| EK10 | K_K12 | Cel2 | ZP1-27 | Ćwiczenia praktyczne.                            | Aktywność podczas zajęć.                                |

#### **Literatura podstawowa:**

1. Magiera L. Klasyczny masaż leczniczy. BIOSTYL 2004.
2. Nowotny J. Podstawy fizjoterapii - część I, II. Wydawnictwo KASPER, Kraków 2007.
3. Straburzyńska – Lupa A., Straburzyński G. Podstawy fizjoterapii. Warszawa 2003.
4. Magiera L., Kasperczyk T., Walaszek R. Diagnostyka w kinezyterapii i masażu. BIOSPORT 2007.
5. Magiera L., Kasperczyk T., Walaszek R. Masaż z elementami rehabilitacji. REHMED 2003.
6. Chaitow L. Fritz S., Masaż leczniczy, Wyd. Elsewier Urban & Partner 2009.

#### **Literatura uzupełniająca:**

1. Zborowski A.: Masaż w wybranych jednostkach chorobowych I, II, III Wyd. AZ, Kraków 2005.
2. Zborowski A.: Masaż klasyczny, Wyd. AZ, Kraków 2004.
3. Manheim Carol J. Rozluźnianie mięśniowo - powięziowe. WSEiT 2011.